

DECIZIE

25 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

Examinând recursul declarat de către Zdibneac Andrei, reprezentat de avocatul Buliga Dumitru,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de ÎCS „Easy Credit” SRL împotriva lui Zdibneac Andrei cu privire la încasarea datoriei și acțiunea reconvențională depusă de Zdibneac Andrei împotriva ÎCS „Easy Credit” SRL cu privire la constatarea nulității absolute contractului de împrumut,

împotriva încheierii din 28 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituit apelul declarat de Zdibneac Andrei împotriva hotărârii din 28 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana),

c o n s t a t ă:

La 13 martie 2017, ÎCS „Easy Credit” SRL a depus cerere de chemare în judecată, concretizată pe parcursul examinării cauzei, împotriva lui Andrei Zdibneac, solicitând: încasarea sumei de 16175,42 de lei cu titlu de împrumut; încasarea sumei de 1507,98 lei cu titlu de dobândă contractuală; încasarea sumei de 12135,60 de lei cu titlu de comision de monitorizare, încasarea a sumei de 425 de lei cu titlu de comision de administrare; încasarea sumei de 975 de lei cu titlu de penalitate; încasarea sumei de 837 de lei, cu titlu de dobândă de întârziere, ce rezultă din contractul de împrumut nr.568836453 din 30 decembrie 2015; compensarea cheltuielilor de judecată în sumă de 991,68 de lei pentru taxa de stat achitată la depunerea cererii în judecată și 500 de lei pentru citarea pârâtului prin intermediul executorului judecătoresc.

La 17 noiembrie 2017, Andrei Zdibneac a depus acțiune reconvențională împotriva ÎCS „Easy Credit” SRL solicitând constatarea nulității absolute a contractului de împrumut nr.568836453 din 30 decembrie 2015, încheiat între ÎCS „Easy Credit” SRL și Andrei Zdibneac; aplicarea efectelor nulității absolute a contractului de împrumut nr.568836453 din 30 decembrie 2015 cu readucerea părților la poziția inițială prin stingerea obligațiilor reciproce prin compensarea în mărimea sumei datorate reciproc în valoare de 12 523 de lei.

Prin hotărârea din 28 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana), a

fost admisă parțial acțiunea depusă de ÎCS „Easy Credit” SRL împotriva lui Andrei Zdibneac.

A fost încasat de la Andrei Zdibneac în beneficiul ÎCS „Easy Credit” SRL suma de 15 675,42 de lei cu titlu de împrumut, suma de 1 507,98 de lei cu titlu de dobândă contractuală, suma de 425 de lei cu titlu de comisionul de administrare, suma de 975 de lei cu titlu de penalitate, suma de 837 de lei cu titlu de dobânda de întârziere, precum și cheltuielile de judecată în suma de 582,61 de lei pentru taxa de stat și suma de 500 de lei pentru înmânarea actelor de procedură și citare prin executorul judecătoresc, iar în total suma de 20 503,01 lei.

Acțiunea depusă de ÎCS „Easy Credit” SRL împotriva lui Andrei Zdibneac privind încasarea sumei de 500 de lei cu titlu de împrumut și sumei de 12 135,60 de lei cu titlu de comision de monitorizare, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Acțiunea reconvențională depusă de Andrei Zdibneac împotriva ÎCS „Easy Credit” SRL a fost admisă parțial și s-a constatat nulitatea absolută a contractului de împrumut nr.568836453 din 30 decembrie 2015 (Partea 1, condiții speciale) încheiat între Andrei Zdibneac și ÎCS „Easy Credit” SRL în partea stabilirii obligației împrumutatului de a plăti comisionul de monitorizare în mărime 3,29% lunar de la suma inițială a împrumutului. În rest acțiunea reconvențională depusă de Andrei Zdibneac a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

A fost încasat de la Andrei Zdibneac în beneficiul statului sumă de 31,40 lei cu titlu de cheltuieli poștale suportate de instanța de judecată în prezenta cauza civilă.

A fost autorizată pătrunderea forțată a executorului judecătoresc în încăperile aflate în posesia și/sau în proprietatea debitorului, inclusiv în cele în care se află bunurile debitorului, la executarea prezentei hotărâri.

La 18 iulie 2018, Zdibneac Andrei, reprezentat de avocatul Dumitru Buliga a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 28 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana).

La 27 iulie 2018, ÎCS „Easy Credit” SRL a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 28 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana).

Prin încheierea din 28 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de Zdibneac Andrei și de către ÎCS „Easy Credit” SRL împotriva hotărârii din 28 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) și s-a comunicat apelanților despre necesitatea prezentării prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău a apelurilor motivate, cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și dovezile de plată a taxei de stat în sumă de 495 de lei fiecare, până la 08 februarie 2019, inclusiv.

Prin încheierea din 12 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea depusă de către Zdibneac Andrei privind scutirea de la plata taxei de stat.

A fost acordat termen apelantului Zdibneac Andrei pentru a prezenta în cancelaria Curții de Apel Chișinău, dovada de plată a taxei de stat în sumă de 495 de lei, până la 15 martie 2019, inclusiv, iar în caz contrar cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită conform art. 369 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Prin încheierea din 19 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de Zdibneac Andrei prin intermediul avocatului Dumitru

Buliga, împotriva hotărârii din 28 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana).

Totodată prin încheierea din 19 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost acceptat pe rol apelul declarat de către ÎCS „Easy Credit” SRL împotriva hotărârii din 28 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana)

Prin decizia din 05 iunie 2019 a Curții Supreme de Justiție, a fost casată încheierea din 19 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, cauza fiind restituită spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, la etapa de primire a cererii de apel.

Prin încheierea din 28 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituit apelul declarat de Zdibneac Andrei împotriva hotărârii din 28 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) în legătură cu neîndeplinirea indicațiilor instanței.

La 29 ianuarie 2020, Zdibneac Andrei, reprezentat de avocatul Buliga Dumitru a declarat recurs împotriva încheierii din 28 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel pentru judecarea apelului în fond.

În motivarea recursului a indicat că pe aceleași motive pentru care Curtea Supremă de Justiție prin decizia din 05 iunie 2019 a casat deja odată încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2019 de restituire a cererii de apel depuse de apelantul Zdibneac Andrei, instanța de apel din nou a restituit apelul declarat, or, Curtea Supremă de Justiție a desființat odată deja această situație juridică dispusă de instanța de apel, dat fiind faptul că apelul declarat de către Zdibneac Andrei în temeiul legii nu se supune taxei de stat.

În acest context a explicat că, caracterul repetitiv al încălcării dreptului la un proces echitabil și de acces liber la justiție, îl descurajează pe Zdibneac Andrei de ași mai apăra drepturile sale pe cale judiciară, fapt ce aduce atingere prestigiului justiției, iar asemenea violări sunt inadmisibile într-o societate cu adevărat democratică.

Potrivit prevederilor art. 425 al Codului de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Având în vedere că, încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 29 noiembrie 2019, expediată părților la 14 ianuarie 2020 prin poștă electronică, iar recursul a fost declarat la 29 ianuarie 2020, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termen.

Conform art. 426 alin. (3) al Codului de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Astfel, recursul s-a examinat fără înștiințarea participanților la proces, însă data și ora ședinței a fost plasată pe pagina web a Curții Supreme de Justiție. Colegiul judiciar a decis inoportună invitarea acestora, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței controlul actelor judecătorești contestate. Mai mult, nici un participant nu a solicitat audierea publică a cauzei sale (a se vedea, *mutatis mutandis*, cauza Auza Vilho Eskelinen și alții vs Finlanda, hotărârea din 19 aprilie 2007, § 72 – 75, cauza Eriksson vs Suedia, hotărârea din 12 aprilie 2012, § 66, 72, cauza Pönkä vs

Estonia, hotărârea din 08 noiembrie 2016, § 33 – 34).

În conformitate cu art. 427 lit. a) al Codului de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În speță, se constată că, prin încheierea din 12 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea depusă de către Zdibneac Andrei privind scutirea de la plata taxei de stat, iar prin încheierea instanței de apel din 28 noiembrie 2019, cererea de apel a fost restituită din motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței.

Conform art. 10 alin. (1) al Codului de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Potrivit art. 16 al Codului de procedură civilă, neexecutarea nemotivată a actelor judecătorești, dispozițiilor, cererilor, delegațiilor, citațiilor, altor adresări legale, precum și lipsa de considerație față de judecată, atrag răspunderea prevăzută în prezentul cod și în alte legi.

În corespundere cu art. 110 al Codului de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit art. 113 al Codului de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Prin prisma normelor de drept citate, raportate la înscrisurile speței, Colegiul constată că, Zdibneac Andrei depunând la 18 iulie 2018 cerere de apel, avea obligația ca această cerere să corespundă exigențelor legii, atât indicate în încheierea instanței de apel, cât și stabilite expres de legea procesuală.

Astfel, prevederile art. 365 al Codului de procedură civilă impun oricare cerere de apel cu niște condiții de formă și conținut, care și în lipsa indicației instanței de apel, urmează a fi respectate de orice justițiabil. Iar, alin. (4) al aceluiași articol prevede că la cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

Conform art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea taxei de stat, stipulează că, pentru cererile de chemare în judecată privitor la litigiile cu caracter patrimonial, taxa constituie 3% din valoarea acțiunii sau din suma încasată, dar nu mai puțin de 150 lei și nu mai mult de 25000 lei de la persoanele fizice și nu mai puțin de 270 lei și nu mai mult de 50000 lei de la persoanele juridice. Iar, conform art. 3 alin. (1) lit. j) din aceeași Lege, pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești, urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată, iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial - 75% din taxa calculată din suma contestată.

În acest context instanța de recurs precizează că, acțiunea reconvențională depusă de Zdibneac Andrei este supusă cu taxa de stat în mărime de 3% ca cerere patrimonială în urma eventualei recunoașterii nulității actului juridic contestat, încasarea se va produce în mod incontestabil. Valoarea acțiunii pentru pretenția

privind recunoașterea nulității contractului constă în valoarea nemijlocită a obligațiilor impuse prin acest contract. La fel, este impusă cu taxă de stat și cererea de apel împotriva hotărârii primei instanță, după cum a fost stabilit în încheierea instanței de apel.

Așadar, încheierea din 12 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău nu a fost anulată, iar obligațiile procesuale stabilite în aceasta sunt perfect valabile pentru Zdibneac Andrei, ultimul urmând să prezinte instanței de apel dovada de plată a taxei de stat.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție apreciază critic alegațiile recurentului cu privire la faptul că anterior instanța de recurs a desființat situația juridică de restituire a apelului din cauza neachitării taxei de stat, or după cum a fost reiterat supra, încheierea prin care a fost respinsă cererea de scutire de la plata taxei de stat nu a fost anulată, obligația procesuală de plată a taxei de stat pentru folosirea unei căi de atac într-un litigiu patrimonial rămânând valabilă.

Reținând cele constatate, precum și obligația părților și participanților la proces de a se folosi cu bună-credință de drepturile procedurale, Zdibneac Andrei urma să depună cererea de apel în conformitate cu exigențele legii precum și să înlăture neajunsurile stipulate în încheierea instanței de apel în termenul și modul stabilit de lege.

Jurisprudența CtEDO reiterează obligația părții de a lua măsurile necesare pentru protecția drepturilor sale de acces la justiție, inclusiv prin manifestarea diligenței în exercitarea drepturilor sale procedurale și a interesului față de soarta dosarului vizat (cauza van Harn vs. Germania, hotărâre din 11 septembrie 2007, cauza Pîrnău ș.a. vs. Republica Moldova, hotărâre din 31 ianuarie 2012 și cauza SA Universul vs. Republica Moldova, hotărâre din 10 iulie 2012).

Totuși, „dreptul la o instanță” nu este absolut. Acesta poate fi, prin natura sa, supus limitărilor, deoarece dreptul de acces, prin sine, cere reglementare din partea statului. Garantând părților în litigiu un drept efectiv de acces la o instanță care să hotărască asupra „drepturilor și obligațiilor lor cu caracter civil”, articolul 6 § 1 acordă statului dreptul de a alege liber mijloacele care să fie utilizate în acest scop.

În acest sens, Curtea Europeană a statuat că restricția impusă accesului la o instanță judecătorească sau un tribunal nu va fi compatibilă cu articolul 6 § 1, decât dacă aceasta urmărește un scop legitim și există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim urmărit (a se vedea, Tinnelly & Sons Ltd and Others și McElduff and Others vs. the United Kingdom, hotărârea din 10 iulie 1998).

În baza celor constatate, Colegiul notează că există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim urmărit în situația în care nu a fost efectuată înlăturarea neajunsurilor stabilite, iar soluția instanței de restituire a apelului nu poate fi privită, în principiu, ca o restricție asupra dreptului de acces la un tribunal.

Luând în considerație cele indicate mai sus, Colegiul apreciază recursul declarat de Zdibneac Andrei, reprezentat de avocatul Buliga Dumitru, ca unul neîntemeiat și care necesită a fi respins, cu menținerea încheierii din 28 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a), art. 428 ale Codului de

procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Zdibneac Andrei, reprezentat de avocatul Buliga Dumitru.

Se menține din 28 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de ÎCS „Easy Credit” SRL împotriva lui Zdibneac Andrei cu privire la încasarea datoriei și acțiunea reconvențională depusă de Zdibneac Andrei împotriva ÎCS „Easy Credit” SRL cu privire la constatarea nulității absolute contractului de împrumut.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu